16/08/2023

Η Θεοτόκος στην Ορθοδοξία: σαφής διάκριση μεταξύ λατρείας και τιμής ή προσκύνησης

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Την εορτή τη Κοιμήσεως της Θεοτόκου που γιορτάζουμε για μια ακόμη φορά, μας προβάλλει τη συμμετοχή μας στην νίκη του Χριστού, εναντίων των φθοροποιών δυνάμεων της αμαρτίας και του θανάτου. Η κοίμηση της Θεοτόκου με την συγκέντρωση των Αποστόλων από τα πέρατα της οικουμένης, αποτελεί μια εικόνα της ελπίδας και της απελευθέρωσης από τα γήινα δεσμά, από την φθορά και την ματαιότητα του κόσμου, καθώς ο υμνογράφος αναφέρει «ὡς γὰρ ζωῆς Μητέρα, πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν». Η εορτή επίσης μας φανερώνει τον θεανθρώπινο χαρακτήρα του Χριστού. Η Θεοτόκος και όχι

απλά η Μαρία είναι η Μητέρα του Θεού κατά το ανθρώπινο.

- Γράφει ο Αρχιμ. Γρηγόριος Κωνσταντίνου, Δρ. Θ. Ιεροκήρυξ Ι. Μ. Κασσανδρείας

Η Ορθόδοξη Εκκλησία κάνει σαφή διάκριση μεταξύ λατρείας και τιμής ή προσκύνησης. Λατρεύουμε μόνο τον Θεό, αλλά τιμούμε εκείνους των οποίων η ζωή των υπήρξαν λαμπρά παραδείγματα αγιότητας του Θεού. Η Παναγία είναι η Κεχαριτωμένη, η πλήρης χαρισμάτων, η πλατυτέρα των ουρανών. Η σωστή τιμή της Θεοτόκου σε καμία περίπτωση δεν μας αποσπά από το να λατρεύουμε τον Υιό της, αλλά μας εμπνέει ακόμη περισσότερο να τον καλωσορίζουμε στη ζωή μας. Όταν προσευχόμαστε με το «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς», της ζητάμε να μεσολαβήσει στον Υιό της με μητρική τόλμη, ως εκείνη που είναι πιο στενά ενωμένη μαζί Του σε αγιότητα και αγάπη. Ζητάμε οι προσευχές της να κάνουν αυτό ακριβώς για εμάς, τους αγαπημένους μας και τον κόσμο μας. Όπως εκείνη, της οποίας η ελεύθερη συναίνεση έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην έλευση του Χριστού, οι μεσιτείες της συνεχίζουν να μας βοηθούν για να αγκαλιάσουμε προσωπικά το θεραπευτικό έλεος του Χριστού.

Η Θεοτόκος είδε τον Υιό της να απορρίπτεται, να καταδικάζεται, να βασανίζεται και να εκτελείται δημόσια ως προδότης και βλάσφημος. Ωστόσο, δεν Τον εγκατέλειψε, αλλά ήταν η πρώτη που άκουσε τα καλά νέα από τον άγγελο της ανάστασής Του. Η Θεοτόκος, η Παναγία, είναι η πρώτη αγία της Εκκλησίας μας, είναι η πρώτη κάτοικος του Παραδείσου. Βλέπουμε στη Μητέρα του Θεού έναν τέλειο Χριστιανό. Βλέπουμε την δική μας αποστολή ως πραγματικότητα στη ζωή και τον θάνατό Της. Και γι’ αυτό είναι τόσο σημαντική για όλους μας. Είναι παράδειγμα για εμάς, αλλά ταυτόχρονα γνωρίζουμε ότι επειδή είναι η Μητέρα του Χριστού, προσεύχεται για όλους εμάς και μπορούμε να ζητάμε στις προσευχές μας να είναι πάντα μαζί μας και ιδιαίτερα την ώρα του θανάτου μας.

Η Θεοτόκος μας δείχνει ότι η θεραπεία της ψυχής μας δεν έρχεται με το να ακολουθούμε τον δικό μας τρόπο, της εύκολης ζωής με συμβατικούς όρους συνδεόμενοι με μια ομάδα ή έθνος που αποκτά απλά μια δύναμη. Όχι, είναι μια ζωντανή εικόνα του τι συμβαίνει όταν αρνούμαστε να μας αποσπάσουν την προσοχή οποιοιδήποτε πειρασμοί, φόβοι που θα μας εμπόδιζαν να πούμε «Ναι» στο Θεό. Στον κόσμο της διαφθοράς μας, το να ακολουθήσουμε το παράδειγμά της θα απαιτήσει ταλαιπωρία, όχι τιμωρία, αλλά λόγω της αναπόφευκτης έντασης που βιώνουμε στον επαναπροσανατολισμό της ζωής μας από τον εγωκεντρισμό στον θεοκεντρισμό υπό το πρίσμα της προσωπικής μας συντριβής.

Αντί να αναγνωρίζουμε αυτή την ένταση ως προς αυτό που είναι και να καλούμε

συνειδητά τη βοήθεια του Χριστού και της Θεοτόκου, για να αντισταθούμε στον πειρασμό, τόσο συχνά αποσπάμε την προσοχή μας από το να συγκρίνουμε την οδυνηρή αλήθεια με το φαγητό, μια ανόητη ψυχαγωγία, καταδικάζοντας και κατηγορώντας τους άλλους, επιχειρώντας με εμμονή να επιτύχουμε την τελειότητα σε οποιοδήποτε τομέα της ζωής, και την ευχαρίστηση των εθισμών μας, όποιες κι αν είναι.

Όπως η Θεοτόκος, έτσι και ο σύγχρονος άνθρωπος πρέπει να αρνηθεί να επιδοθεί σε τέτοιους περισπασμούς και αντ' αυτού να αποδεχτεί την αλήθεια για το τι σημαίνει να ζει μια ζωή ευάρεστη στον Θεό. Αν θέλουμε λοιπόν να ακολουθήσουμε την Θεοτόκο ως συμμετέχοντες στην αιώνια ζωή του Υιού της, τότε πρέπει να αγκαλιάσουμε τον αγώνα για τη θεραπεία της ψυχής μας με όλα τα δεινά που ακολουθούν. Σίγουρα πολλές ψυχές σήμερα είναι ραγισμένες από το βάρος των αμαρτιών και από τις ανησυχίες και τους φόβους για την ευημερία του κόσμου.

Αντί να αποσπάσουμε την προσοχή μας με οποιοδήποτε μέσο για να αντιμετωπίσουμε με ακρίβεια τη συντριβή και τον πόνο μας, πρέπει να κάνουμε αυτό που αναφωνούμε τόσες φορές κατά τη διάρκεια των ακολουθιών της Εκκλησίας: «Της Παναγίας Αχράντου, Υπερευλογημένης ...Εαυτούς και αλλήλους και πάσαν την ζωήν ημών Χριστώ τω Θεώ παραθώμεθα». Αυτό είναι το μόνο πράγμα που χρειαζόμαστε όλοι μας, αρνούμενοι με κάθε ίχνος της ύπαρξής μας τον πειρασμό να μειώσουμε και να στρέψουμε το νόημα και τον σκοπό της ζωής μας οπουδήποτε αλλού. Ας δούμε λοιπόν την Θεοτόκο ως το μεγάλο μας παράδειγμα για το πώς να δεχόμαστε και να ακολουθούμε τον Χριστό καθημερινά, ακόμη κι όταν ζητάμε τις προσευχές της για τη θεραπεία των ψυχών μας. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος να γιορτάσουμε με πνευματική ακεραιότητα τη μεγάλη εορτή της Κοίμησής της, την είσοδο της στην επέκεινα πραγματικότητα, της ζωής, της όντως ζωής. Αμήν!

Πηγή: pemptousia.gr